

ด่วนที่สุด

ที่ รบ ๐๒๑๐.๑/ ๑๑๕๔

สถานที่: ๑๑๖
วันที่: ๒๑ เม.ย. ๖๐
เวลา: ๑๕:๐๕ น.

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง: ส ๕๗๘
รับที่: ๘๕๔๗๕/๖๐ ภาค
วันที่: ๒๑ เม.ย. ๖๐ เวลา: ๑๔:๔๖

กระทรวงแรงงาน
ถนนมิตรไมตรี ตินเดง
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๕๗ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง การให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๑๑ ว่าด้วยการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานและอาชีพ ค.ศ. ๑๙๕๘ (พ.ศ. ๒๕๐๑)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
  ๒. อนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๑๑
  ๓. การศึกษาวิเคราะห์สถานะของประเทศไทย เพื่อเปรียบเทียบและประเมินความพร้อมในการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๑๑
  ๔. หนังสือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการให้สัตยาบันอนุสัญญา ฉบับที่ ๑๑๑ ของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

ด้วยกระทรวงแรงงานขอเสนอเรื่องการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๑๑ ว่าด้วยการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานและอาชีพ ค.ศ. ๑๙๕๘ (พ.ศ. ๒๕๐๑) มาเพื่อให้คณะกรรมการรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงแรงงานได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงแรงงานได้ศึกษาความพร้อมและสถานะของประเทศไทยเพื่อขับเคลื่อนการให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับที่ ๑๑๑ ว่าด้วยการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานและอาชีพ ค.ศ. ๑๙๕๘ (พ.ศ. ๒๕๐๑) เมื่อจาก

๑.๑ อนุสัญญา ฉบับที่ ๑๑๑ เป็นหนึ่งในมาตรฐานแรงงานหลัก (Core Labour Standard) จำนวน ๘ ฉบับขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยได้ให้สัตยาบันไปแล้วทั้งหมด ๕ ฉบับ โดยอนุสัญญา ฉบับที่ ๑๑๑ จัดอยู่ในหมวดการจัดการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานและประกอบอาชีพ ภายใต้ปฏิญญาว่าด้วยหลักการและสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization - ILO) โดยมีอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องในหมวดดังกล่าวได้แก่ อนุสัญญาฉบับที่ ๑๐๐ ว่าด้วยค่าตอบแทนที่เท่าเทียมกัน ค.ศ.๑๙๕๑ ซึ่งประเทศไทยได้ให้สัตยาบันแล้ว เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๕๒ (พ.ศ.๒๕๒๒) นอกจากนี้ กระทรวงแรงงานได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๑๒ ว่าด้วยนโยบายการจ้างงาน (Employment Policy) ค.ศ. ๑๙๖๔ (พ.ศ. ๒๕๐๗) เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๑๙๖๔ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ซึ่งกำหนดพื้นฐาน (ground) ในการเลือกปฏิบัติเช่นเดียวกับอนุสัญญาฉบับที่ ๑๑๑ ดังนั้นการให้สัตยาบันอนุสัญญา ฉบับที่ ๑๑๑ จึงเป็นโอกาสที่ประเทศไทยสามารถแสดงเจตนาณในการยกระดับมาตรฐานแรงงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลในการจัดการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานและอาชีพ

๑.๒ อนุสัญญา...

๑.๒ อนุสัญญา ฉบับที่ ๑๑ เป็นอนุสัญญาเชิงส่งเสริมให้มีนโยบายและมาตรการระดับชาติเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติและส่งเสริมโอกาสความเสมอภาคการปฏิบัติที่หักเที่ยมในการจ้างงานและการประกอบอาชีพ ทั้งนี้อนุสัญญา ฉบับที่ ๑๑ มุ่งจัดการเลือกปฏิบัตินั้นฐานของเชื้อชาติ สีผิว เพศ ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง รากเหง้า (National Extraction) สถานะทางสังคม อันจะส่งผลให้ความเท่าเทียมในโอกาสหรือการได้รับการปฏิบัติในการจ้างงานหรืออาชีพนั้นหมดไปหรือด้อยลง โดยไม่เกี่ยวกับสัญชาติ (คนต่างชาติ) ซึ่งโดยภาพรวมประเทศไทยมีหลักการไม่เลือกปฏิบัติเป็นหลักการสำคัญที่ปราบภัยเป็นแนวโน้มโดยทั่วไปและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีบทบัญญัติและการดำเนินงานที่สอดคล้องกับหลักการที่กำหนดภายใต้อนุสัญญาฯ โดยไม่ต้องออกกฎหมายเพิ่มเติมเพื่อรองรับการปฏิบัติตามอนุสัญญาดังกล่าว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

การให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเข้าข่ายประเภทเรื่องที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) รวมถึงมีบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างรัฐบาลภายใต้ข้อบังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๙ วรรคสองและสามของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๔. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๔.๑ สาระสำคัญของอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๑ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๑.๑ หลักการของอนุสัญญา

(๑) อนุสัญญา ฉบับที่ ๑๑ เป็น ๑ ใน ๘ อนุสัญญาหลักขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (Core Labour Standard) ภายใต้หมวดการจัดการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานและประกอบอาชีพ โดยเป็นอนุสัญญาเชิงส่งเสริมให้มีนโยบายและมาตรการแรงงานด้วยชาติเพื่อป้องกันและจัดการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานและอาชีพ และมุ่งส่งเสริมโอกาสและการปฏิบัติที่หักเที่ยมในการจ้างงานและการประกอบอาชีพ

(๒) รัฐสมาชิกแต่ละรัฐซึ่งให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับนี้ ต้องรับรองที่จะประกาศและดำเนินนโยบายแห่งชาติ ซึ่งถูกกำหนดขึ้นด้วยระเบียบวิธีที่เหมาะสมกับสภาพและแนวปฏิบัติภายในประเทศ เพื่อส่งเสริมความเสมอภาคของโอกาสและการปฏิบัติในการจ้างงานและอาชีพ เพื่อจัดการเลือกปฏิบัติได้ ฯ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

(๓) รัฐสมาชิกต้องแสวงหาความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับองค์การผู้แทนนายจ้าง ผู้แทนลูกจ้าง และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการส่งเสริมการยอมรับและการปฏิบัติตามนโยบายนี้

๔.๑.๒ เนื้อหาอนุสัญญาโดยสรุป

(๑) อนุสัญญา ฉบับที่ ๑๑ เป็นอนุสัญญาเชิงส่งเสริมให้มีนโยบายและมาตรการแรงงานด้วยชาติเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติและส่งเสริมโอกาสความเสมอภาคการปฏิบัติที่หักเที่ยมในการจ้างงาน

และการประกอบอาชีพที่ครอบคลุมเรื่องต่างๆ ได้แก่ การเข้าถึงบริการแนะแนวอาชีพและจัดทำงานการเข้าถึง การฝึกอบรมและการทำงาน ความก้าวหน้าในอาชีพ ความมั่นคงในการทำงาน ค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับงานที่ทำ สภาพการจ้างและสวัสดิการจากการทำงาน โดยมุ่งขัดการเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของเชื้อชาติ สิ่งแวดล้อม ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง ภูมิภาค (National Extraction) สถานะทางสังคม และฐานอื่นๆ ที่ประเทศให้สัตยาบันกำหนดฐานเพิ่มเติมโดยการปรึกษาหารือกับองค์กรนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งจะส่งผลให้ความเท่าเทียม ในโอกาสหรือการได้รับการปฏิบัติในการจ้างงานหรืออาชีพนั้นหมดไปหรือลดลง โดยไม่เกี่ยวกับสัญชาติ (คนต่างด้าว)

(๒) กรณีไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติภายใต้อันสัญญา มีสามประการ ดังนี้

- การแบ่งแยก การกีดกัน หรือการลำเอียงใด ๆ ในเรื่องงานเฉพาะ

บางประเภท ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของความต้องการอย่างแท้จริงของงานนั้น

- มาตรการใด ๆ ที่ส่งผลต่อบุคคลผู้ต้องสงสัยหรือเกี่ยวข้องในกิจกรรมที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ โดยมิเงื่อนไขว่าบุคคลนั้น มีสิทธิในการอุทธรณ์ต่อหน่วยงานที่ทรงอำนาจได้

- มาตรการพิเศษต่าง ๆ ในการคุ้มครองหรือช่วยเหลือซึ่งกำหนดไว้ในอันสัญญาหรือข้อแห่งอื่น ๆ ซึ่งรับรองโดยที่ประชุมใหญ่องค์การแรงงานระหว่างประเทศ หลังจากการปรึกษาหารือกับองค์กรผู้แทนของนายจ้างและของลูกจ้าง (หากมี) เพื่อที่จะสนองตอบต่อความจำเป็นพิเศษของบุคคลต่าง ๆ ผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า ต้องการความคุ้มครองหรือความช่วยเหลือเป็นพิเศษ โดยเหตุผลทางเพศ อายุ ความพิการ ความรับผิดชอบทางครอบครัว หรือฐานะทางสังคม หรือวัฒนธรรมได้

๔.๖ กระทรวงแรงงานได้ศึกษาวิเคราะห์สถานะของประเทศไทยเพื่อเปรียบเทียบและประเมินความพร้อมในการให้สัตยาบันอันสัญญาระบบที่ ๑๑ ว่าด้วยการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานและอาชีพ ค.ศ. ๑๙๕๔ (พ.ศ. ๒๕๐๑) ของประเทศไทย โดยภาพรวมมีความสอดคล้องตามหลักการและข้อบทภายในอันสัญญาฉบับนี้ รวมถึงได้วิเคราะห์ผลกระทบต่อประเทศไทยจากการให้สัตยาบันอันสัญญาดังกล่าว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ทั้งนี้ กระทรวงแรงงานได้จัดประชุมหารือรับฟังความคิดเห็นต่อการให้สัตยาบันอันสัญญา และได้จัดประชุมคณะกรรมการพิจารณาการให้สัตยาบันอันสัญญา อย่างต่อเนื่อง โดยคณะกรรมการฯ เท็งขอร่วมกันในการให้สัตยาบันอันสัญญา ฉบับที่ ๑๑ ดังนั้นจึงเป็นโอกาสเดียวที่ประเทศไทยจะได้แสดงเจตนา真ในภาระด้านมาตรฐานแรงงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลในการจัดการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานและอาชีพ อันเป็นหลักการพื้นฐานด้านสิทธิมนุษยชน และประเทศไทยสมควรจะได้ให้สัตยาบันอันสัญญาฉบับดังกล่าว

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงแรงงานได้มีหนังสือสอบถามความเห็นจากหน่วยงานภาครัฐหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานอันสัญญาฉบับที่ ๑๑ และได้รับหนังสือตอบความเห็นจากหน่วยงานภาครัฐในระดับกระทรวง จำนวน ๗๙ หน่วยงาน แจ้งว่ากฎหมายที่อยู่ในความกำกับดูแลไม่ชัดแจ้ง แต่มีความสอดคล้องกับอันสัญญา รวมทั้งสนับสนุนการให้สัตยาบันอันสัญญา อีกด้วย ได้แก่ กระทรวงกลาโหม (สำนักงานปลัดกระทรวง) กระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กรมองค์กรระหว่างประเทศ) กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวง) กระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว และกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ) กระทรวงพาณิชย์ (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ) กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงคมนาคม (กรมเจ้าท่า กรมท่าอากาศยาน) กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานของกระทรวงแรงงาน ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กรมการจัดหางาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานประกันสังคม รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๖. ข้อกฎหมายและมิติคณารัฐมนตรี

๖.๑ พระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีให้เสนออ้างได้เฉพาะเรื่องดังต่อไปนี้ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๖.๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ พระมหาภัยศรีทรงไว้วังเดช พระราชอำนาจในการกำหนดสืบสานภูมิปัญญา สันติภาพ สัญญาสงบศึก และสัญญาอื่นกับนานาประเทศหรือกับองค์กรระหว่างประเทศ

หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา หรือที่กระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ในการนี้ รัฐสภาจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

หนังสือสัญญาอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้า หรือการลงทุนของประเทศไทยอย่างกว้างขวางตามวรรคสอง ได้แก่ หนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรี เขตศุลกากรร่วม หรือการให้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือทำให้ประเทศต้องสูญเสียสิทธิในทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมดหรือบางส่วน หรือหนังสือสัญญาอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงแรงงานขอเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๗.๑ ให้ความเห็นชอบการให้สัดยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๑๑ ว่าด้วยการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานและอาชีพ พ.ศ. ๑๙๕๔ (พ.ศ. ๒๕๐๓)

๗.๒ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำสัดยาบันสารเพื่อการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศดังกล่าว

๗.๓ มอบหมายกระทรวงแรงงานจดทะเบียนสัดยาบันสารตั้งกล่าวต่อองค์การแรงงานระหว่างประเทศต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก *N. ๗๓*

(ศิริชัย ดิษฐกุล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๗ ๐๘๘๘

โทรสาร ๐ ๒๒๔๘ ๒๐๒๗